

Sokaktaki sersemim de, devlet
gücünün de hedefi oldu,
Fihrunu zammadı, övün vermedi,
Öldü, ama yenilmedi, eğilmedi,
Onun gözyine hepimiz biraz eksildik,
Basmız sataböğün.

BİR DOSTUN ARDINDAN

“NAZİF TEPEDELENLİOĞLU”

ÖNDER YÜKSEL

40 yıla ulaşan bir dostluğun ardından son noktayı koymak çok zor. Kaygısız öğrencilik günlerinden başlayın, kimi zaman sorunlu, çoğu zaman coşkulu; kimi zaman çok yakın, kimi zaman deniz aşırı; kimi zaman teke tek, kimi zaman dostlarla, ailelerle, çocuklarla paylaşılan ortak bir yaşam. Küçüçük bir bedende, koskoca bir beyin ve ondan da büyük bir yürek taşıyan Nazif'i nasıl anlatmalı bilemiyorum. Üniversiteye ilk başladığımda, bölümün bizden büyük tek sınıfından, etrafında hep bir rinleyici kitlesi bulunan ufak tefek bir öğrenci dikkatimi çekmişti. Zaman içerisinde göz aşinalığı tanışıklığa, tanışıklık arkadaşlığa, dostluğa dönüştü. Ortak dersler aldık, Bölüm Öğrenci Derneği yönetiminde birlikte çalıştık. O yıllardan başlayarak Nazif'in öğretme tutkusunu yakından izledim. Bildiği ya da düşündüğü bir şeyi anlatmak, öğretmek en büyük keyfi idi. Çoğu zaman konu önemsizdi, en karmaşık bir matematik kavramı da olabiliyordu tartışılan, burada kaymamak için nasıl yürütmesi gerektiği de... (Bu tartışmadan az sonra kayıp düşüğünü anımsamak beni gülümsetiyor.) Tartışırken bildiğini en iyi bir şekilde öğretmek yanında bilmediğini öğrenmeye, konuyu sorularla açmaya çalışırdı. Eşim "Ben onu Sokrates'e benzetirim. Sordukları söylediklerinden daha önemliydi" diyor. Bu sorgulayan ya da düşünmeye iten tavır yazılarında da açıkça görülür. Örneğin "Kim Korkar Matematikten" başlıklı kitabında her bölüm okuyucuyu düşünmeye iten bir tümece ya da soru ile biter.

Sanırım bu kitaptan biraz daha fazla söz etmekte yarar var. Nazif'i anlatmak için Matematikçileri ya da mesleğinde matematik kullananları değil, matematikle ilgilenen amatörleri ya da belki lise öğrencilerini hedefleyen, matematiği sevdirmeyi amaçlayan bir kitap. Ülkemizde yayınlanan pek az "popüler bilim" kitabından biri, belki de ilki. Bu nitelikleri Nazif'in hedef kitle seçimindeki tercihinin de bir göstergesidir. Bilgi düzeyi kendisinininkine yakın olanlar kadar, hatta belki de daha çok altyapısı yada eğitimi yetersiz olanlara bir şeyler öğretmekten hoşlanırdı. Böylesine bir popüler bilim kitabının "en iyi satan kitaplar" listesinde yer alması başlı başına bir başarıdır. Bu kitabın halen yedinci baskısında olduğumu sanıyorum.

Burada onunla ortak yaşamımızdan arda kalan önemli anlardan söz etmem beklenir. Ancak Nazif'le ortak yaşananların önemsiz olanını ayıklamak belki de en zor olanı. Kişisel ilişkilerimize ilişkin anıları kendime saklayıp, Nazif'in bu bölüm için taşıdığı anlamı vurgulamak istiyorum. Kanımca Nazif'in ODTU'de öğretim üyesi olarak geçirdiği pek de uzun sayılamayacak sürede yetiştirip öğretim kadrosuna kattığı üç doktora öğrencisi, yönettiği yüksek lisans tezleri ve bölümde iletişim grubunun çekirdeğini oluşturmuş olmasından da öte bir anlamı var bu bölüm için.

1958 yılında Elektrik Mühendisliği Bölümü'nün açılma-

sıyla eğitime başlayan ilk sınıfın öğrencilerinden idi. Nazif mezun olduğunda da bölümün kendi mezunları arasından seçip görevlendirdiği ilk asistan oldu. Ondan sonra da bu Bölümü kendi kendini üretmesinin, kendi ayakları üzerinde durmaya başlamasının bir simgesi haline geldi. Bölümün 1970'lerdeki çıkışında görev üstlenen bizim kuşağımızın coşkusunun odak noktasıydı.

Doktorasına başlamak üzere New York'a gidişi bizim için bir şenlikti. Oradaki çalışmalarını dikkatle izledik. Daha sonra kimilerimiz aynı yerde doktora yapmaya gittik. Orada da Mr. T. "Turkish contingent" için simge olmayı sürdürdü. Onun başarısı bizim moralimizin kaynağı, sanki bizim başarımızın garantisi idi. O sınava girerken bir de kapıda bekliyorduk. Ünlü 1966 New York elektrik arzısı Nazif'in yeterlilik sınavından önceki güne rastlamıştı. Ama ilginç bir rastlantı bizim evde elektrik kesilmemişti. Derhal seferber olarak Nazif'i bizim eve getirmiştik. Çalışmasını sürdürsün diye...

New York cangalında uğradığı sokak saldırısı ve ardından gelen hastane günleri sonucu gecikerek de olsa doktorasını tamamlayarak yurda döndü ve bir süre sonra da Bölüm Başkanı oldu. Bölümün kendi içinden çıkardığı ve bugüne kadar en genç bölüm başkanı idi. Tüm bunlar bizim için bir an önce çalışmalarımızı bitirerek Bölümümüze dönmek yolunda önemli bir motivasyondu.

Bundan sonra işler o kadar iyi gitmedi. Sağlam mantığı, keskin gözlem gücü, analiz yeteneği ve doğruluktan ödün vermez kişiliği ile Nazif kimi odakların hedefi oldu. İlahlar kurban istediğinde hep onun adı akla gelirdi. Onlar da Nazif'i simge olarak kabul etmişlerdi. 12 Mart kılıpayı ve Bölüm Başkanlığından ayrılmasıyla az hasarla atlatıldı. Ancak bunun intikamı 12 Eylül'de katmerli olarak alındı. İlk önce sonucu önceden bilinen bir kura (!) ile Fırat Üniversitesine sürüldü. Hiç yüksünmeden eşini, en büyüğü 10 yaşındaki üç oğlunu, hasta yatağındaki babasını bırakarak Elazığ yoluna tuttu. Tüm bu olumsuz koşullara karşın orada da başarılıydı. Orada da öğretme işlevini en üst düzeyde sürdürüyordu. Eleleyen yıllarda yapılan bir mülakatta Fırat Üniversitesi mezun bir adayın "Bütün bunları nereden öğrendin?" sorusuna gururla "Ben Nazif hocanın öğrencisiyim!" diye yanıt verdiğini bana anlatılanlardan anımsıyorum. Bu durum ilahları tatmin etmemişti. Bu kez 1402 sayılı yasa marifetiyle Türkiye'de devlet görevinden tümüyle yasaklandı...

O zor günlerde dahi doğrulardan ödün vermedi, anlayışına uymayan önerileri kabul etmedi. Öğretme tutkusunu doyumlanmak için Florida Institute of Technology'de görev kabul etti ve orada da en başarılı öğretim üyesi seçildi. Yüksek lisans ve doktora tezleri yönetti. Ve 16 yıl sonra ölümünü sürgünde yakaladı.

YİTİRDİKLERİMİZ

Şubemiz üyelerinden 15909 Sicil numaralı Atilla Kesimal 1962 yılında Arhavi'de dünyaya geldi. İlk, Orta, Lise öğrenimini Arhavi'de tamamladı. 1989 yılında KTÜ Elektrik Bölümünden Elektrik Mühendisi olarak mezun oldu. Trabzon'da serbest mühendis olarak büro açtı. Bir yıl çalıştıktan sonra bürosunu kapatarak askerlik görevini tamamladı. Birsüre Doğankent Santralinde çalıştıktan sonra Artvin Tedaş Müessese Müdürlüğü'nde Elektrik Mühendisi olarak göreve başladı. Ardından Artvin Tedaş Müessese Müdürlüğü'nde Planlama ve Tamir Müdürü olarak görevine devam etti. Bekar olan Atilla Kesimal Atatürkçü Düşünce Derneği'ne üye idi, 23.05.1999 tarihinde Maçka Karayolu üzerinde özel otosu ile yapmış olduğu elim bir trafik kazası ile hayatını kaybetti.

1971 Gaziantep doğumlu Alp Demir 1995 İTÜ Elektrik Elektronik Fakültesi Güç Elektronik Bölümünden mezun oldu. Mezuniyetinden sonra askerliğini yapan Alp Özdemir son olarak Hamitabat Doğalgaz Santralinde çalışmakta idi. EMO çalışmalarına aktif katılımı ile tanınan arkadaşımızı hep bu yanı ile hatırlayacağız.

Odamız üyelerinden Ömer Nadi Kibar'ı kaybettik. Çeşirli çalışma dönemlerinde Elektrik Mühendisleri Odası Denetleme ve Onur Kurulu üyeliklerini görevlerini de yürütmüş olan Kibar, Oda Yönetim Kurulu Saymanlığı da yapmıştı. 12 Şubat 1999 tarihinde aramızdan ayrılan arkadaşımızın ailesine, yakınlarına ve tüm EMO camiasına başsağlığı diliyoruz.

METİN KAFALI (1958 - 1999)

1983 yılında ODTÜ'den mezun olan 117130 Sicil numaralı üyemiz Metin Kafalı TEK'in farklı birimlerinde görev yaptıktan sonra TEDAŞ İzmir Elektrik Dağıtım Müessesinde görevini yürütmekteydi. 1958 yılında Kula'da doğan üyemizi uzun süren rahatsızlığından sonra 27 Mayıs 1999 tarihinde kaybettik. Ailesine ve topluluğumuza başsağlığı diliyoruz.

9735 Sicil numaralı üyemiz, 1980 yılında İDMMA'dan mezun oldu. Bir süre ücretli çalışan üyemiz daha sonra kendi adına SMM olarak çalıştı. 1955 yılında İzmir'de doğan Güdücüoğlu sinir sisteminde hızlı gelişen bir rahatsızlık sonucu 18 Temmuz 1999 tarihinde yitirdiğimiz üyemizin ailesine ve topluluğumuza başsağlığı diliyoruz.